

ความก้าวหน้าการขับเคลื่อน
แผนยุทธศาสตร์อนามัยสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓
พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔

โดย
นางสาวสิริวรรณ จันทนจุลกะ
ผู้อำนวยการสำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม

การประชุมคณะกรรมการบริหารแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมฯ พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๔
และการคลังและงบประมาณ กรมอนามัย ครั้งที่ ๓/๒๕๖๑
วันอังคารที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๐ ณ ห้องประชุมสมบุญณ์ วัชรโรทัย อาคาร ๑ ชั้น ๒ กรมอนามัย

สาระสำคัญแผนยุทธศาสตร์อนามัยสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔

วิสัยทัศน์

ประเทศไทยมีระบบการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมที่เข้มแข็งและยั่งยืน โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

เป้าประสงค์หลัก

ประชาชนได้รับการคุ้มครองสิทธิด้านสุขภาพและสิ่งแวดล้อมสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีสุขภาวะ และมีส่วนร่วมในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เป้าหมายหลัก

๑. ลดผลกระทบต่อสุขภาพจากปัจจัยเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อม
๒. มีความร่วมมือการดำเนินงานอนามัยสิ่งแวดล้อมระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นรูปธรรม
๓. มีระบบการบริหารจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมบนฐานความรู้และข้อมูลเชิงประจักษ์ เพื่อกำกับดูแลและป้องกันปัญหา

ตัวชี้วัด

๑. อัตราการเจ็บป่วยด้วยโรคอันเนื่องมาจากมลพิษทางอากาศลดลงร้อยละ ๑๐ และโรคจากอาหารและน้ำเป็นสื่อลดลงร้อยละ ๕๐
๒. มีกลไกความร่วมมือด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม ทุกระดับจังหวัด ระดับภาค และระดับประเทศ
๓. มีระบบฐานข้อมูลสารสนเทศที่เชื่อมโยงข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม

๔ ยุทธศาสตร์หลักของแผนยุทธศาสตร์อนามัยสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ป้องกันและลดปัจจัยเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมต่อสุขภาพ

๑. มีระบบเฝ้าระวังอนามัยสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เสี่ยงมลพิษสิ่งแวดล้อม
๒. มีระบบการประเมินรับรองมาตรฐานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม
๓. อัตราป่วยด้วยโรคระบบทางเดินหายใจ ลดลงร้อยละ ๑๐
๔. อัตราป่วยด้วยโรคอุจจาระร่วงเฉียบพลัน ลดลงร้อยละ ๕๐ ภายใน ๕ ปี

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ สร้างความร่วมมือพหุภาคีและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามแนวทางประชารัฐ

๑. ชุมชนสามารถดำเนินงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น
๒. ร้อยละ ๗๐ ของเทศบาลจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน
๓. ร้อยละ ๕๐ ของเทศบาลทุกระดับมีโครงสร้างและบุคลากรด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม
๔. หน่วยงานภาครัฐ (ระดับกรม) มีแผนงาน/โครงการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น เมื่อเทียบกับฐาน พ.ศ. ๒๕๕๙

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ สร้างความเข้มแข็งระบบบริหารจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม

๑. มีกฎหมาย กฎระเบียบ และมาตรการทางกฎหมาย อวล.
๒. มีระบบฐานข้อมูลกลางและสารสนเทศด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม
๓. มีการศึกษาวิจัยที่ตอบสนองการจัดการ อวล.
๔. ๗๗ จังหวัด บริหารจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมอย่างบูรณาการและมีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ เสริมสร้างขีดความสามารถของประชาชน บุคลากรและภาคีเครือข่ายด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมให้มีความรอบรู้ด้านสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อสุขภาพ

๑. ร้อยละ ๕๐ บุคลากรด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมและอาสาสมัครได้รับการพัฒนาศักยภาพ
๒. หน่วยงาน สถาบันการศึกษา สถาบันฝึกอบรมและสถาบันวิจัยที่มีแผนงาน/โครงการร่วมกับหน่วยงานภาครัฐหรือภาคอื่น ๆ ในการทำงานหรือพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมหรืออาสาสมัคร
๓. อสม. ๑ ล้านคน รอบรู้ อวล. เป็นแกนนำลด คัดแยกขยะในครัวเรือนและชุมชน จัดการสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพได้

ประชาชนได้รับการคุ้มครองสิทธิด้านสุขภาพและสิ่งแวดล้อม สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีสุขภาวะและมีส่วนร่วมในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม

Roadmap เป้าประสงค์การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์อนามัยสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔

วิสัยทัศน์: ประเทศไทยมีระบบการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม ที่เข้มแข็งและยั่งยืน โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

หลักการสำคัญ

๑. มีส่วนร่วมทุกภาคส่วน
๒. ส่งเสริม สร้างปัจจัยเอื้อ
๓. ป้องกันไว้ก่อน
๔. เสมอภาค

ประเด็นเน้นหนัก

- ชยะ และของเสียอันตราย
- มลพิษอากาศและสุขภาพ
- น้ำบริโภคและสุขาภิบาลอาหาร
- สารเคมีอันตรายและสุขภาพ
- พฤติกรรมสุขอนามัย

พ.ศ. ๒๕๖๐-๖๓

๑. ระบบเฝ้าระวังและประเมินความเสี่ยงอนามัยสิ่งแวดล้อม
๒. ระบบการรับรองมาตรฐานอนามัยสิ่งแวดล้อมสำหรับสถานที่ต่าง ๆ ชุมชน และท้องถิ่น

พ.ศ. ๒๕๖๒

๑. กฎหมาย กฎระเบียบ และมาตรการกฎหมาย อวล.และบังคับใช้มีประสิทธิภาพ
๒. ระบบฐานข้อมูลกลางและสารสนเทศอนามัยสิ่งแวดล้อม
๓. องค์ความรู้ และนวัตกรรมจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม

พ.ศ. ๒๕๖๓

๑. บุคลากรด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม และอาชีพอนามัยได้รับการพัฒนาศักยภาพ ร้อยละ ๕๐

พ.ศ. ๒๕๖๔

๑. ระบบอนามัยสิ่งแวดล้อมเข้มแข็ง
๒. ทุกจังหวัดจัดการตนเองด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม
๓. อปท. ร้อยละ ๗๐ จัดบริการ อวล.คุณภาพ
๔. อสม. ๑ ล้านคน รอบรู้และจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมชุมชนได้
๕. ชุมชนสามารถจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
๖. โรคระบบทางเดินหายใจ ลดลง ร้อยละ ๑๐
๗. โรคอุจจาระร่วงเฉียบพลัน ลดลง ร้อยละ ๕๐

ประชาชนได้รับการคุ้มครองสิทธิ ด้านสุขภาพและสิ่งแวดล้อม สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข และมีส่วนร่วมในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ป้องกันและลดปัจจัยเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมต่อสุขภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ สร้างความร่วมมือพหุภาคีและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามแนวทางประชารัฐ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ สร้างความเข้มแข็งระบบบริหารจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ เสริมสร้างขีดความสามารถของประชาชน บุคลากรและภาคีเครือข่ายมีความรอบรู้ด้านสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อสุขภาพ

ความก้าวหน้าการขับเคลื่อนแผนฯสู่การปฏิบัติ

- แจ้งมติ ครม. และแผนยุทธศาสตร์ฯ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๑๖ หน่วยงาน และกรมต่าง ๆ ภายใน สธ. เพื่อนำไปประกอบการจัดทำแผนปฏิบัติการ (ส.ค.๖๐)
- ขับเคลื่อนและสร้างการรับรู้ภาคีเครือข่าย ในงานแถลงข่าว “๔ กรกฎาคม วันอนามัยสิ่งแวดล้อมไทย” (ก.ค. ๖๐)
- สื่อสารแผนยุทธศาสตร์ฯ ผ่านช่องทางต่าง ๆ อาทิ เว็บไซต์ สว. และ group line เครือข่ายท้องถิ่น ชมรมฯ
- ชี้แจงและสร้างความเข้าใจการนำแผนยุทธศาสตร์ฯ ไปปฏิบัติ ให้กับ บุคลากร อวล. ระดับ คอ. และ สสจ.

จัดประชุมคณะกรรมการอนามัยสิ่งแวดล้อม

- ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ (วันที่ ๒๖ ม.ค. ๖๑)
- รับทราบมติคณะรัฐมนตรีเห็นชอบแผนยุทธศาสตร์ฯ
- พิจารณาเห็นชอบร่างคำสั่งคณะกรรมการอนามัยสิ่งแวดล้อม และแต่งตั้ง คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนติดตามประเมินผลแผนยุทธศาสตร์ฯ
- เห็นชอบร่างกรอบแผนปฏิบัติการ ภายใต้แผนยุทธศาสตร์ฯ
- ครั้งที่ ๒ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ (เม.ย. ๖๑)
- รับทราบความก้าวหน้าการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ ปี ๒๕๖๐
- ครั้งที่ ๓ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ (ส.ค. ๖๑)
- รับทราบความก้าวหน้าการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ ปี ๒๕๖๑ และเห็นชอบแผนปฏิบัติการ ปี ๒๕๖๒

๒๕๖๐

ก.ย.-ธ.ค. ๒๕๖๐

๒๕๖๑

กรมเห็นชอบ
วันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๐

- ประสานข้อมูลแผนปฏิบัติการฯ รวบรวมและวิเคราะห์แผนปฏิบัติการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำร่างกรอบแผนปฏิบัติการฯ เสนอคณะกรรมการ อวล. และใช้สำหรับการวางแผนขับเคลื่อน ติดตาม และประเมินผล

- คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนติดตามประเมินผลแผนยุทธศาสตร์ฯ มีแผนจัดประชุมไตรมาสละ ๑ ครั้ง (ครั้งแรกภายใน ก.พ. ๖๑) (ภายหลัง คกก.อนามัยสิ่งแวดล้อมแต่งตั้ง)

(ร่าง) โครงการสำคัญของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (2561)

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ป้องกันและ
ลดปัจจัยเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมต่อสุขภาพ

โครงการติดตามและตรวจสอบปัญหาสารอินทรีย์ระเหยในพื้นที่ตำบลมาตาพุด จังหวัดระยอง/
ติดตามเฝ้าระวังปริมาณฝุ่นละออง (PM๑๐) ช่วงวิกฤตในพื้นที่ตำบลหน้าพระลาน จ.สระบุรี

กรมควบคุมมลพิษ

โครงการประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ แคดเมียม ในจังหวัดตาก

รพ.นพรัตนราชธานี
กรมการแพทย์

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ สร้างความร่วมมือ พหุ
ภาคีและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตาม
แนวทางพระราชบัญญัติ

โครงการชุมชนปลอดขยะ Zero Waste/ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของ อปท.
ในการขับเคลื่อนภาคีเครือข่าย ๓R ประชากร

กรมส่งเสริมคุณภาพ
สิ่งแวดล้อม

การเพิ่มศักยภาพและขึ้นทะเบียนเครือข่ายมนุษย์ตมกลั่นตามภูมิภาค

กรมควบคุมมลพิษ

การสนับสนุนและส่งเสริม อปท. จัดบริการอนามัยสิ่งแวดล้อม (EHA) ให้ได้มาตรฐาน

กรมสส.

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ สร้างความเข้มแข็งระบบ
บริหารจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม

โครงการพัฒนา กำหนดมาตรฐาน มาตรการ ด้านการจัดการคุณภาพอากาศ เสี่ยง และความ
สิ้นเสียดิน

กรมควบคุมมลพิษ

โครงการความร่วมมือในการพัฒนาระบบตอบสนองและงานวิจัยต่ออุบัติเหตุนานาชาติระหว่าง
National Institute of Health

รพ.นพรัตนราชธานี
กรมการแพทย์

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ เสริมสร้าง
ขีดความสามารถของประชาชน บุคลากร
และภาคีเครือข่ายมีความรอบรู้ด้าน
สิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อสุขภาพ

โครงการอบรมพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านเทคโนโลยีและการบริหารจัดการขยะมูลฝอย

กรมควบคุมมลพิษ

โครงการอบรมความรู้ด้านอาชีวเวชศาสตร์ด้านโรคปอดจากการทำงาน

รพ.นพรัตนราชธานี
กรมการแพทย์

7 โครงการสำคัญของกรมอนามัย (2561)

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ป้องกันและลดปัจจัยเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมต่อสุขภาพ

- โครงการพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษและพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก
- โครงการน้ำบริโภคปลอดภัยและสุขอนามัยของประชาชน
- โครงการเฝ้าระวังผลกระทบต่อสุขภาพจากมลพิษอากาศ
- โครงการพัฒนาการจัดการน้ำในพื้นที่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ สร้างความร่วมมือพหุภาคีและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามแนวทางประชารัฐ

- โครงการส่งเสริมการจัดการขยะและสิ่งแวดล้อม และพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อมในสถานบริการการสาธารณสุข GREEN&CLEAN Hospital
- โครงการพัฒนาการจัดการสิ่งปฏิกูลเพื่อลดการปนเปื้อนสู่แหล่งน้ำ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ สร้างความเข้มแข็งระบบบริหารจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม

- โครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมและการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ เสริมสร้างขีดความสามารถของประชาชน บุคลากร และภาคีเครือข่ายมีความรอบรู้ด้านสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อสุขภาพ

- โครงการส่งเสริมการจัดการขยะและสิ่งแวดล้อม และพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อมในสถานบริการการสาธารณสุข GREEN&CLEAN Hospital